

ผลการศึกษามูลค่าตลาดสื่อสาร และข้อมูลอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย ประจำปี 2562 และประมาณการปี 2563

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.)

ผลการศึกษามูลค่าตลาดสื่อสาร และข้อมูลอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย

ประจำปี 2562 และประมาณการปี 2563

โครงการศึกษาและสำรวจข้อมูลอินเทอร์เน็ต
และศึกษามูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทย
ปี 2561-2562

พฤศจิกายน 2563

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ

1.1	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	1
1.2	ขอบเขตการศึกษาและวิธีการศึกษา	2

บทที่ 2 ผลการสำรวจมูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทย ประจำปี 2562 และประมาณการปี 2563

2.1	ภาพรวมตลาดสื่อสารของประเทศไทย (รวมตลาดอินเทอร์เน็ต)	4
2.2	มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสาร	5
2.3	มูลค่าตลาดบริการสื่อสาร	9
2.4	มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้	13

บทที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3.1	การกำหนดหมวดหมู่ของอุปกรณ์และบริการสื่อสารให้เป็นปัจจุบัน	17
3.2	การกำกับดูแลให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม	17
3.3	การเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ	17

สารบัญภาพ

รูปที่ 1.1 โครงสร้างตลาดอุปกรณ์สื่อสาร	2
รูปที่ 1.2 โครงสร้างตลาดบริการสื่อสาร	3
รูปที่ 1.3 วิธีการศึกษา	3
รูปที่ 2.1 มูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทย (รวมตลาดอินเทอร์เน็ต)	4
รูปที่ 2.2 สัดส่วนของตลาดอุปกรณ์สื่อสารและตลาดบริการสื่อสาร	5
รูปที่ 2.3 มูลค่าตลาดเครื่องรับโทรศัพท์	6
รูปที่ 2.4 มูลค่าตลาดอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลัก	7
รูปที่ 2.5 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารใช้สาย	8
รูปที่ 2.6 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย	9
รูปที่ 2.7 มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่	9
รูปที่ 2.8 มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	10
รูปที่ 2.9 มูลค่าตลาดบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่	11
รูปที่ 2.10 มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	12
รูปที่ 2.11 มูลค่าตลาดบริการสื่อสารข้อมูล	13
รูปที่ 2.12 มูลค่าตลาดสื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้	13
รูปที่ 2.13 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้	14
รูปที่ 2.14 มูลค่าตลาดบริการสื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้	15
รูปที่ 2.15 รายละเอียดมูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทยปี 2560-2562 และประมาณการปี 2563	16

ตลาดสื่อสารเป็นธุรกิจหนึ่งที่มีความสำคัญต่อประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสื่อสารช่วยให้การใช้ชีวิตประจำวันมีความสะดวกสบาย และการทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น การทราบถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบันจะช่วยให้การวิเคราะห์และจัดทำแผนเชิงนโยบายมีความสอดคล้องกับสภาพตลาดได้ดียิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ในฐานะผู้ให้ใบอนุญาตและกำกับดูแลผู้ประกอบการในตลาดสื่อสารได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ของการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตลาดสื่อสาร จึงได้จัดทำโครงการศึกษาและสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับตลาดสื่อสารมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ต่องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งตลาดสื่อสารนับว่าเป็นกลไกสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลดังกล่าว

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านอุปสงค์และอุปทานของตลาดสื่อสารอย่างครบถ้วน รอบด้าน จากแหล่งข้อมูลที่มีประสิทธิภาพตรงในการสำรวจ มีความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล
2. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการจัดทำและบูรณาการฐานข้อมูลตลาด ตลอดจนการวิเคราะห์และพยากรณ์แนวโน้มเทคโนโลยีที่มีผลต่อตลาดสื่อสารที่เป็นปัจจุบัน
3. เพื่อเผยแพร่ข้อมูลให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักศึกษา วิจัย ประชาชนทั่วไป และองค์กรระหว่างประเทศทางด้านกิจการโทรคมนาคม สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ประกอบการวางแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตลาดสื่อสาร ตลอดจนการกำหนดกลยุทธ์ในการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมโทรคมนาคมโดยรวมของประเทศ

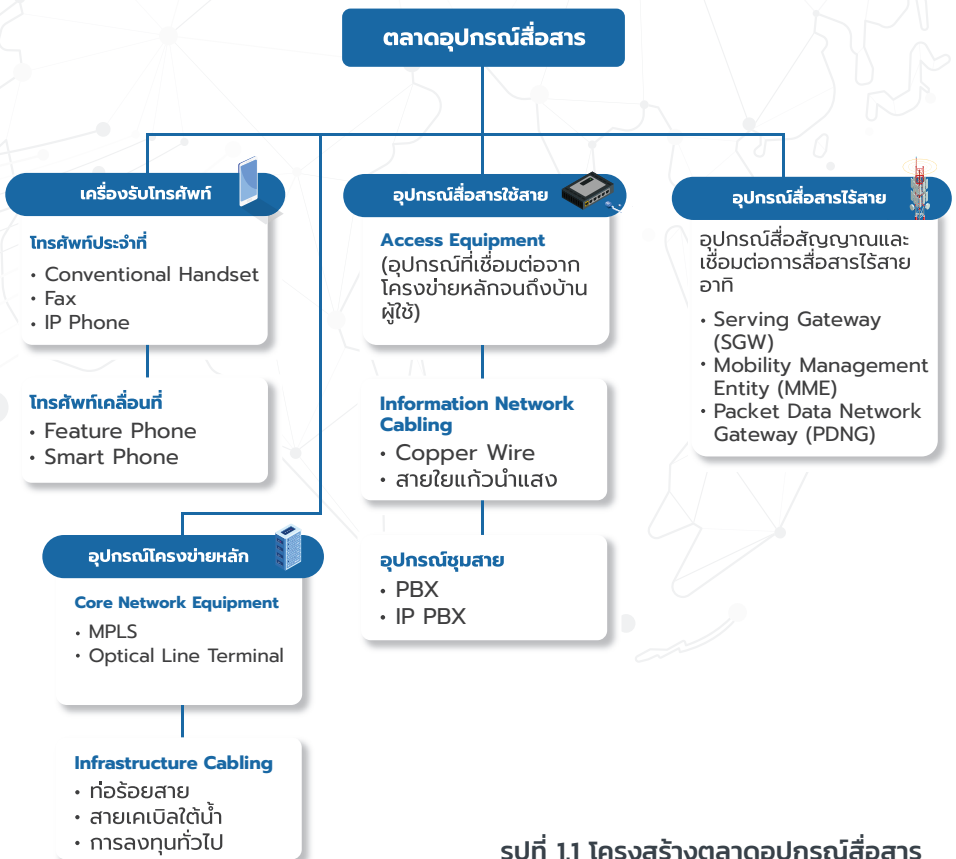
1.2 ขอบเขตการศึกษาและวิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ได้จำแนกตลาดสื่อสารออกเป็น 2 ตลาด ได้แก่ ตลาดอุปกรณ์สื่อสารและตลาดบริการสื่อสาร

ตลาดอุปกรณ์สื่อสาร ประกอบด้วย เครื่องรับโทรศัพท์ อุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลัก อุปกรณ์สื่อสารใช้สาย และอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย โดยในแต่ละตลาดยังจำแนกเป็นตลาดย่อยดังแสดงในรูปที่ 1.1

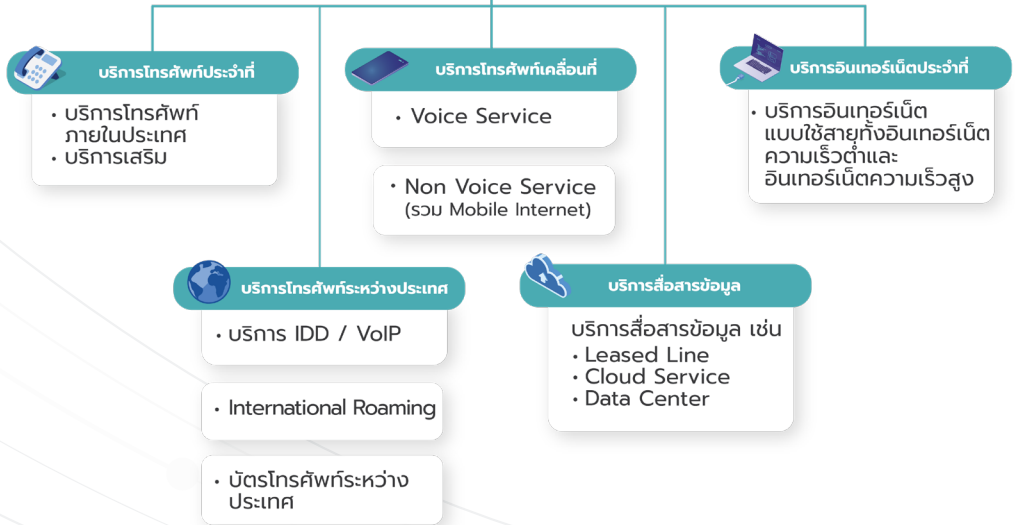
ตลาดบริการสื่อสาร ประกอบด้วย ตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ตลาดบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ ตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ และตลาดบริการสื่อสารข้อมูล โดยในแต่ละตลาดยังจำแนกเป็นตลาดย่อยดังแสดงในรูปที่ 1.2

ในส่วนของวิธีการศึกษาได้แสดงไว้ในรูปที่ 1.3

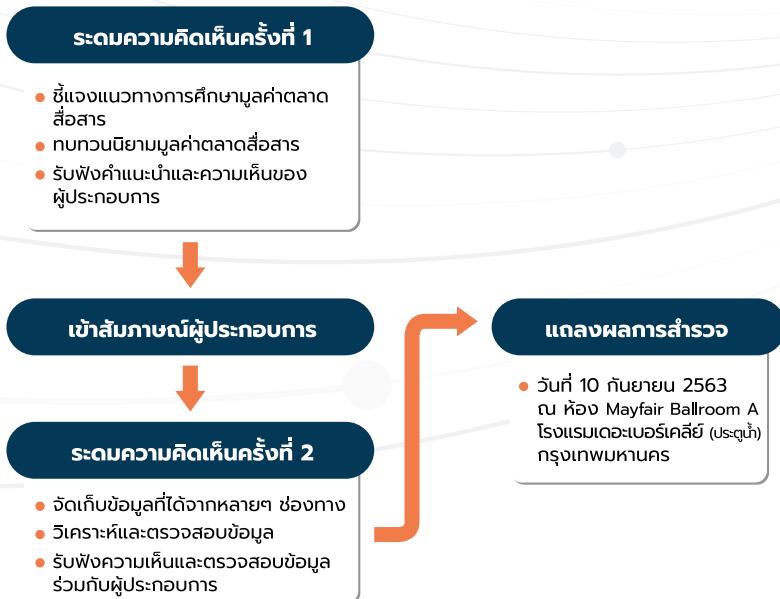

รูปที่ 1.1 โครงสร้างตลาดอุปกรณ์สื่อสาร

ตลาดบริการสื่อสาร

รูปที่ 1.2 โครงสร้างตลาดบริการสื่อสาร

รูปที่ 1.3 วิธีการศึกษา

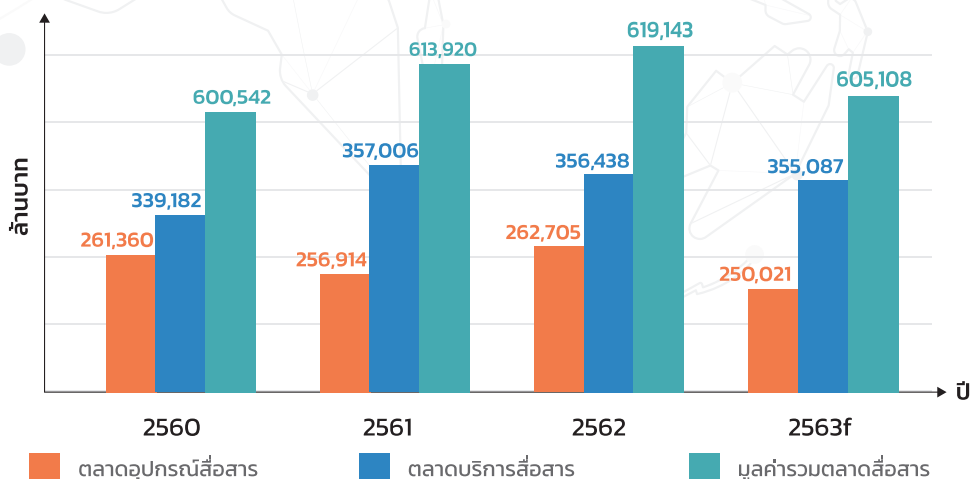
ผลการสำรวจมูลค่าตลาดสื่อสาร ของประเทศไทย ประจำปี 2562 และประมาณการปี 2563

2.1 ภาพรวมตลาดสื่อสารของประเทศไทย (รวมตลาดอินเทอร์เน็ต)

สภาพเศรษฐกิจที่ยังอยู่ในช่วงชะลอตัว ส่งผลให้ตลาดสื่อสารของประเทศไทยในปี 2562 มีมูลค่า 619,143 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 0.9 และคาดว่าจะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 จะส่งผลกระทบต่อมูลค่าของตลาดสื่อสารในปี 2563 มีทิศทางที่เป็นลบ มีมูลค่าประมาณ 605,108 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 2.3 (รูปที่ 2.1)

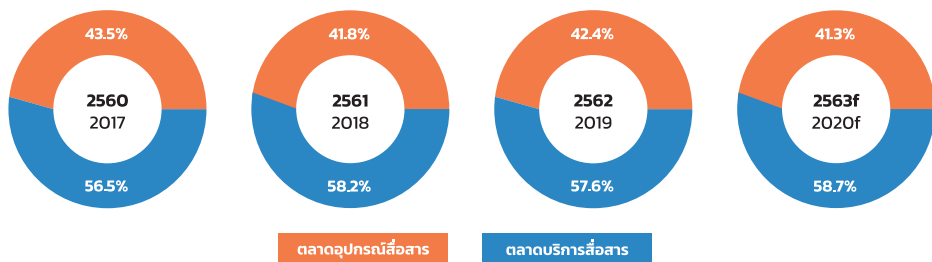
เมื่อจำแนกมูลค่าตลาดสื่อสารออกเป็น 2 ตลาด ได้แก่ ตลาดอุปกรณ์สื่อสารและตลาดบริการสื่อสาร พบว่า การลงทุนในตลาดอุปกรณ์สื่อสารในปี 2562 มีมูลค่า 262,705 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42.4 ของมูลค่าตลาดสื่อสารทั้งหมด ขณะที่การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในตลาดบริการสื่อสารมีมูลค่าประมาณ 356,438 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 57.6 ของมูลค่าตลาดสื่อสารทั้งหมด

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อมูลค่าของตลาดอุปกรณ์สื่อสารมากกว่าตลาดบริการสื่อสารและเป็นผลให้สัดส่วนของมูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารหดตัวลงเหลือเพียงร้อยละ 41.3 ของมูลค่าตลาดสื่อสารทั้งหมด (รูปที่ 2.2)

รูปที่ 2.1 มูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทย (รวมตลาดอินเทอร์เน็ต)

รูปที่ 2.2 สัดส่วนของตลาดอุปกรณ์สื่อสารและตลาดบริการสื่อสาร

2.2 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสาร

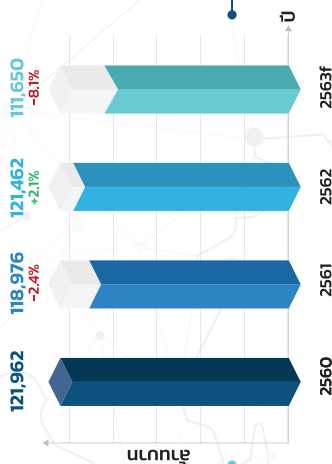
แม้ว่าเศรษฐกิจโดยรวมยังอยู่ในช่วงชะลอตัว แต่ภาคเอกชนยังต้องลงทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อบำรุงรักษาและเพิ่มประสิทธิภาพของโครงข่าย ส่งผลให้การลงทุนในตลาดอุปกรณ์สื่อสารในปี 2562 มีมูลค่าประมาณ 262,705 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 2.3 (รูปที่ 2.1)

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2563 สำนักงาน กสทช. ได้จัดให้มีการประมูลคลื่น 5G ซึ่งเป็นปัจจัยบวกที่ผลักดันผู้ให้บริการในกิจการโทรคมนาคมต้องลงทุนเพื่อให้บริการด้วยเทคโนโลยี 5G อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้แผนการดำเนินงานเพื่อลงทุนในโครงข่าย 5G อาจล่าช้ากว่าปกติ รวมถึงการใช้จ่ายในตลาดอุปกรณ์สื่อสารด้านต่างๆ หดตัวลง จึงคาดว่า การใช้จ่ายและการลงทุนในตลาดอุปกรณ์สื่อสารจะมีทิศทางเป็นลบในปี 2563 โดยคาดว่าจะมีมูลค่าประมาณ 250,021 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 4.8

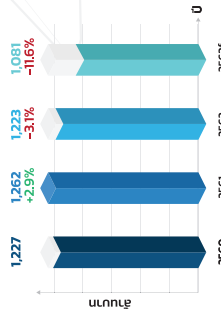
2.2.1 มูลค่าตลาดเครื่องรับโทรศัพท์

ผลจากการสำรวจข้อมูล พบว่า ตลาดเครื่องรับโทรศัพท์ในปี 2562 มีมูลค่า 121,462 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 2.1 แต่การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้คาดการณ์ว่า มูลค่าของตลาดเครื่องรับโทรศัพท์ในปี 2563 จะลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 8.1 และมีมูลค่าโดยรวม 111,650 ล้านบาท (รูปที่ 2.3)

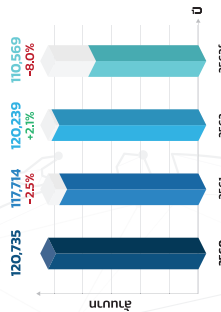
มูลค่าตลาด เครื่องรับโทรศัพท์

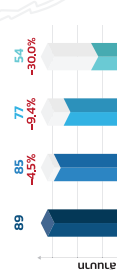
มูลค่าตลาด เครื่องรับโทรศัพท์ประจำที่

มูลค่าตลาด เครื่องรับโทรศัพท์เคลื่อนที่

มูลค่าตลาด Conventional Handset

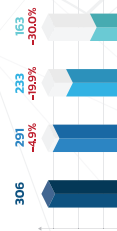
มูลค่าตลาด IP Phone

มูลค่าตลาด FAX

มูลค่าตลาด Feature Phone

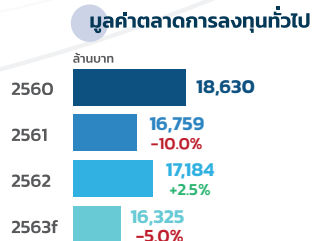
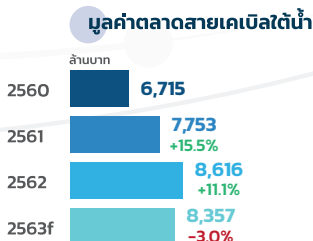
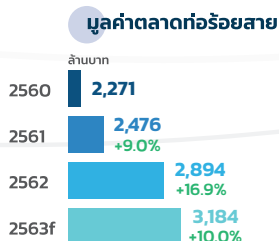
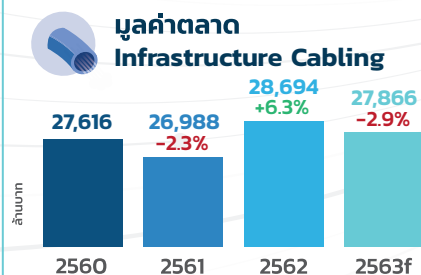
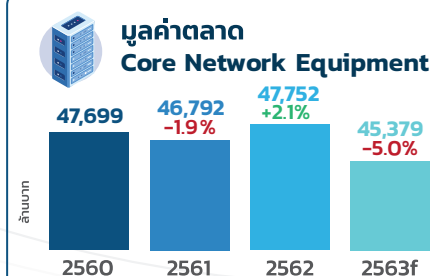
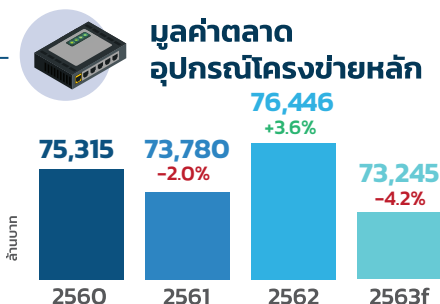
มูลค่าตลาด Smart Phone

รูปที่ 2.3 มูลค่าตลาดเครื่องรับโทรศัพท์

2.2.2 มูลค่าตลาดอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลัก

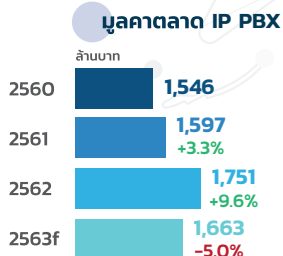
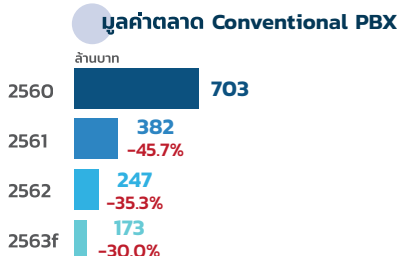
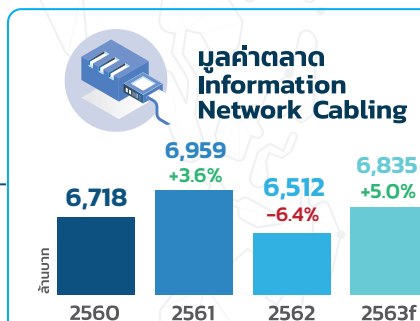
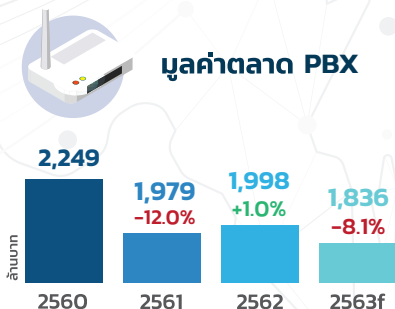
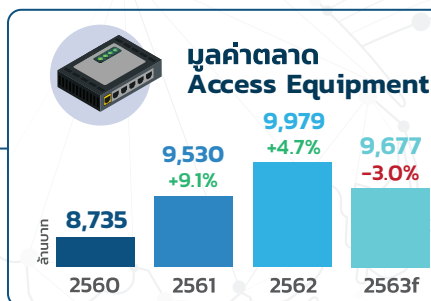
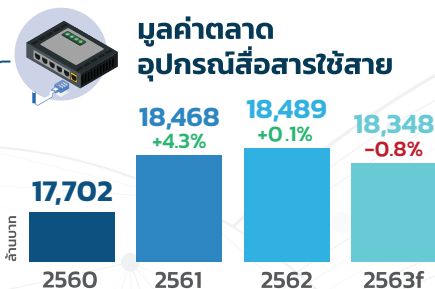
การส่งเสริมให้สังคมไทยเข้าสู่สังคมดิจิทัลมากขึ้น ตลอดจนนโยบายที่ต้องการปรับทัศนียภาพของเมืองให้มีความสวยงาม ส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐได้จัดสรรงบประมาณเพื่อลงทุนในหลายโครงการ อาทิ การลงทุนในสายเคเบิลใต้น้ำ การลงทุนในท่อร้อยสาย เป็นต้น ดังนั้น แม้ว่าเศรษฐกิจโดยรวมยังอยู่ในช่วงชะลอตัว แต่ยังมีการลงทุนเพื่อปรับปรุงโครงข่ายหลักให้มีประสิทธิภาพ และการลงทุนเพื่อให้บรรลุผลได้ตามแผนงานที่วางไว้ ด้วยเหตุนี้ มูลค่าการลงทุนในตลาดอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลักในปี 2562 จึงมีทิศทางที่เป็นบวก โดยในภาพรวมมีมูลค่า 76,446 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 3.6 อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้แผนการดำเนินงานอาจล่าช้ากว่าปกติ จึงคาดว่ามูลค่าการลงทุนในปี 2563 จะลดลงร้อยละ 4.2 หรือมีมูลค่าประมาณ 73,245 ล้านบาท (รูปที่ 2.4)

รูปที่ 2.4 มูลค่าตลาดอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลัก

2.2.3 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารใช้สาย

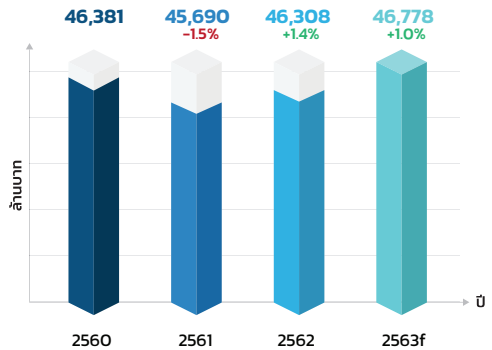
การแข่งขันที่รุนแรงรวมถึงกลยุทธ์ในการส่งเสริมการขายของภาคเอกชน ตลอดจนนโยบายของภาครัฐที่ต้องการส่งเสริมให้สังคมไทยเป็นสังคมดิจิทัล ทำให้การลงทุนในอุปกรณ์สื่อสารใช้สายยังทรงตัว แม้เศรษฐกิจจะอยู่ในช่วงชะลอตัว โดยในปี 2562 มีมูลค่าการลงทุนประมาณ 18,489 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ปี 2561 ร้อยละ 0.1 แต่คาดว่า การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในปี 2563 จะทำให้มูลค่าการลงทุนในตลาดนี้ หดตัวลงร้อยละ 0.8 หรือมีมูลค่าประมาณ 18,348 ล้านบาท (รูปที่ 2.5) การใช้จ่ายและการลงทุนในตลาดย่อยที่อยู่ภายใต้ตลาดอุปกรณ์สื่อสารใช้สายแสดงไว้ในรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารใช้สาย

2.2.4 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย

การบำรุงรักษาให้โครงข่ายมีเสถียรภาพ และการเพิ่มประสิทธิภาพของโครงข่ายให้สามารถรองรับกับปริมาณการใช้งานที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สายมีการลงทุนอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2562 มีมูลค่าประมาณ 46,308 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 1.4 ในส่วนการลงทุนในปี 2563 นอกจากการลงทุนเพื่อบำรุงรักษาโครงข่ายเดิม ยังต้องลงทุนเพื่อให้บริการด้วยเทคโนโลยี 5G ด้วยเหตุนี้ การลงทุนในปี 2563 จึงคาดว่าจะยังมีทิศทางเป็นบวก แต่อาจปรับตัวเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย เนื่องจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 โดยมีมูลค่าประมาณ 46,778 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 1.0 (รูปที่ 2.6)

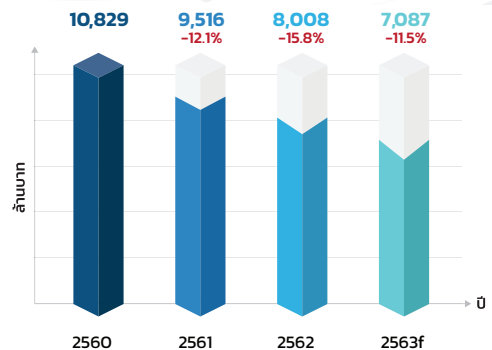

รูปที่ 2.6
มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย

2.3 มูลค่าตลาดบริการสื่อสาร

2.3.1 มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่

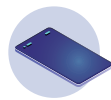
ด้วยพฤติกรรมของผู้บริโภคที่หันไปใช้บริการสื่อสารทางเลือกผ่าน OTT มากขึ้น เป็นผลให้มูลค่าของตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ซึ่งลดลงอย่างต่อเนื่อง ผลจากการสำรวจพบว่า ตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ในปี 2562 มีมูลค่าประมาณ 8,008 ล้านบาท ลดลงจากปี 2561 ร้อยละ 15.8 สำหรับปี 2563 คาดการณ์ว่าตลาดนี้ยังมีมูลค่าลดลงจากปี 2562 อีกร้อยละ 11.5 หรือมีมูลค่าประมาณ 7,087 ล้านบาท (รูปที่ 2.7)

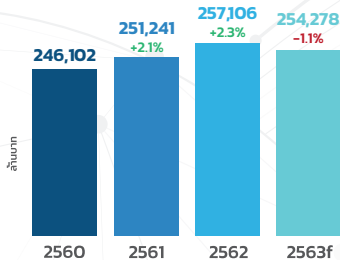
รูปที่ 2.7
มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่

2.3.2 มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

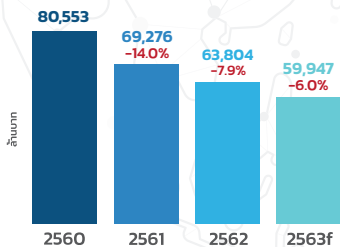
การเพิ่มขึ้นของจำนวนเลขหมายผู้ใช้บริการและรายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายในปี 2562 อยู่ในกรอบที่จำกัด ส่งผลให้ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีมูลค่าประมาณ 257,106 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 2.3 สำหรับปี 2563 คาดว่าตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จะได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในช่วงไตรมาสที่ 2 และหากสถานการณ์คลี่คลายได้โดยเร็ว ตลาดจะฟื้นกลับมาได้บางส่วนในครึ่งปีหลัง นอกจากนี้ แรงสนับสนุนจากการให้บริการด้วยเทคโนโลยี 5G ทำให้คาดการณ์ว่า รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายในกลุ่มผู้ใช้ครัวเรือนจะสูงขึ้น ขณะที่รายได้จากภาครัฐกิจในการใช้ประโยชน์จากคลื่น 5G คาดว่ายังไม่ได้เป็นแหล่งรายได้หลักในปี 2563 จากปัจจัยทั้งด้านบวกและด้านลบที่กล่าวมานี้ คาดว่าตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จะมีมูลค่าประมาณ 254,278 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 1.1 (รูปที่ 2.8)

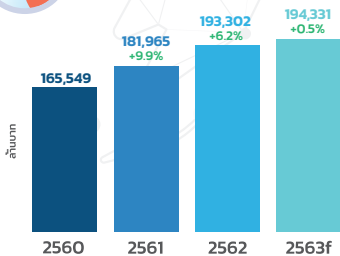
มูลค่าตลาด บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

มูลค่าตลาด บริการโทรศัพท์ Mobile Voice

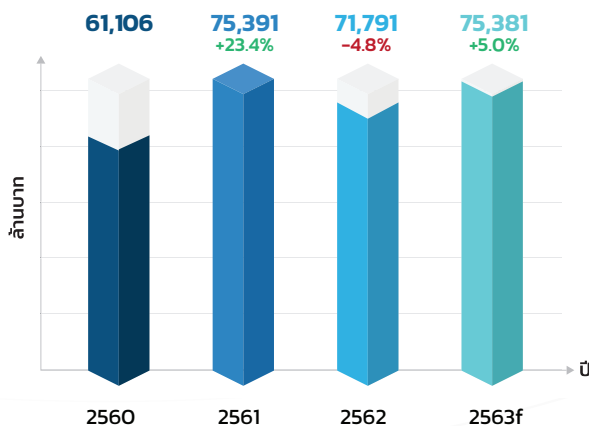
มูลค่าตลาด บริการโทรศัพท์ Mobile Nonvoice

รูปที่ 2.8 มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

2.3.3 มูลค่าตลาดบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่

ผลจากการสำรวจตลาดบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ (Fixed-Line Internet Service) พบว่า มูลค่าของตลาดนี้ในปี 2562 เท่ากับ 71,791 ล้านบาท ลดลงจากปี 2561 ร้อยละ 4.8 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการแข่งขันที่รุนแรง และการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการรายงานการเงินฉบับที่ 15 ที่นำมาใช้ในงบการเงินปี 2562 ทำให้ต้องมีการจัดสรรรายได้ใหม่หากผู้ให้บริการมีการจำหน่ายสินค้าและบริการหลายรายการพร้อมกัน ดังนั้น รายได้ที่เกิดจากบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่บางส่วนจึงถูกจัดสรรไปให้บริการอื่นๆ สำหรับปี 2563 แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 แต่ในขณะเดียวกันมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดด้วยการให้ทำงานหรือศึกษาที่บ้านทำให้ปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้คาดการณ์ว่ามูลค่าของตลาดบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 หรือมีมูลค่าเท่ากับ 75,381 ล้านบาท (รูปที่ 2.9)

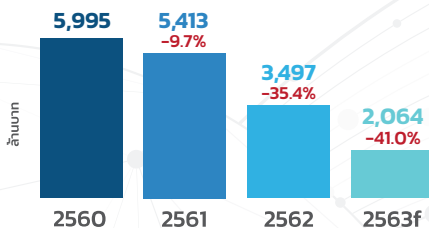
รูปที่ 2.9 มูลค่าตลาดบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่

2.3.4 มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ

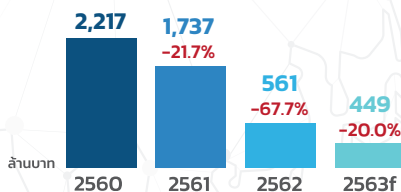
เนื่องจากปัจจุบันผู้บริโภคหันไปใช้บริการ OTT มากขึ้น ผู้ให้บริการจึงต้องปรับตัวโดยมีการลดอัตราค่าบริการ IDD รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการ เช่น การให้บริการชมสำหรับใช้อินเทอร์เน็ตในต่างประเทศ แม้กระนั้นก็ตาม ผลจากการสำรวจพบว่า ภาพรวมมูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศยังคงมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2562 มีมูลค่าเท่ากับ 3,497 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2561 ถึงร้อยละ 35.4 และคาดว่าจะมีมูลค่าเพียง 2,064 ล้านบาท ในปี 2563 หรือลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 41.0 (รูปที่ 2.10) มูลค่าที่ลดลงเป็นผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้การเดินทางท่องเที่ยวในต่างประเทศลดลง การใช้บริการโรมมิ่งน้อยลง รวมถึงหันมาติดต่อสื่อสารในช่องทางที่มีอัตราค่าบริการที่ต่ำกว่า

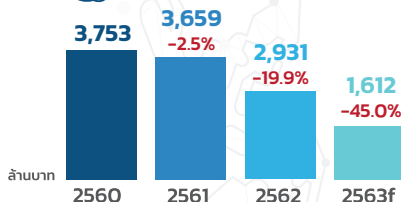
มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ

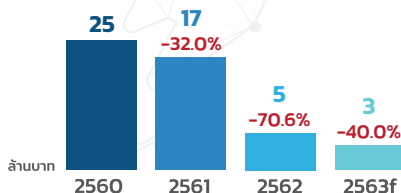
มูลค่าตลาดบริการ IDD/VoIP

มูลค่าตลาดบริการ International Roaming

มูลค่าตลาดบริการ Calling Card

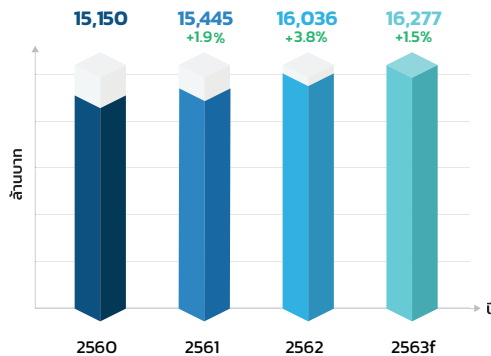

รูปที่ 2.10 มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ

2.3.5 มูลค่าตลาดบริการสื่อสารข้อมูล

ผลจากการสำรวจตลาดบริการสื่อสารข้อมูล พบว่า มูลค่าของตลาดในปี 2562 มีมูลค่าประมาณ 16,036 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 3.8 โดยคาดว่ามูลค่าของตลาดบริการสื่อสารข้อมูลในปี 2563 ยังเพิ่มขึ้นจากปี 2562 อีกร้อยละ 1.5 มีมูลค่าเท่ากับ 16,277 ล้านบาท (รูปที่ 2.11) ปัจจัยบวกที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้ตลาดนี้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ประกอบด้วย การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานที่เป็นผลจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 รวมถึงนโยบายภาครัฐที่สนับสนุนให้หันมาใช้บริการระบบคลาวด์ และบริการ Data Center มากขึ้น

รูปที่ 2.11 มูลค่าตลาดบริการสื่อสารข้อมูล

2.4 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้

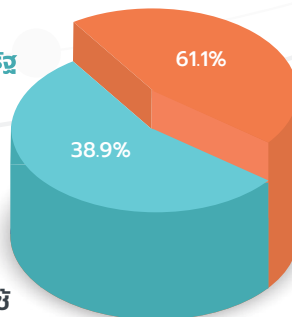
กลุ่มผู้ใช้ในที่นี้จำแนกการพิจารณาออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ใช้ในภาคครัวเรือน (Household) และผู้ใช้ภาคเอกชนและหน่วยงานรัฐ (Corporate and Government) เมื่อคำนวณมูลค่าการใช้จ่ายตลาดสื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ในภาพรวม พบว่า ในปี 2562 สัดส่วนการใช้จ่ายของภาคครัวเรือนเท่ากับร้อยละ 61.1 ขณะที่การใช้จ่ายของภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐเท่ากับร้อยละ 38.9

ผู้ใช้ภาคเอกชนและหน่วยงานรัฐ
Corporate and Government

ผู้ใช้ในภาคครัวเรือน
Household

Total

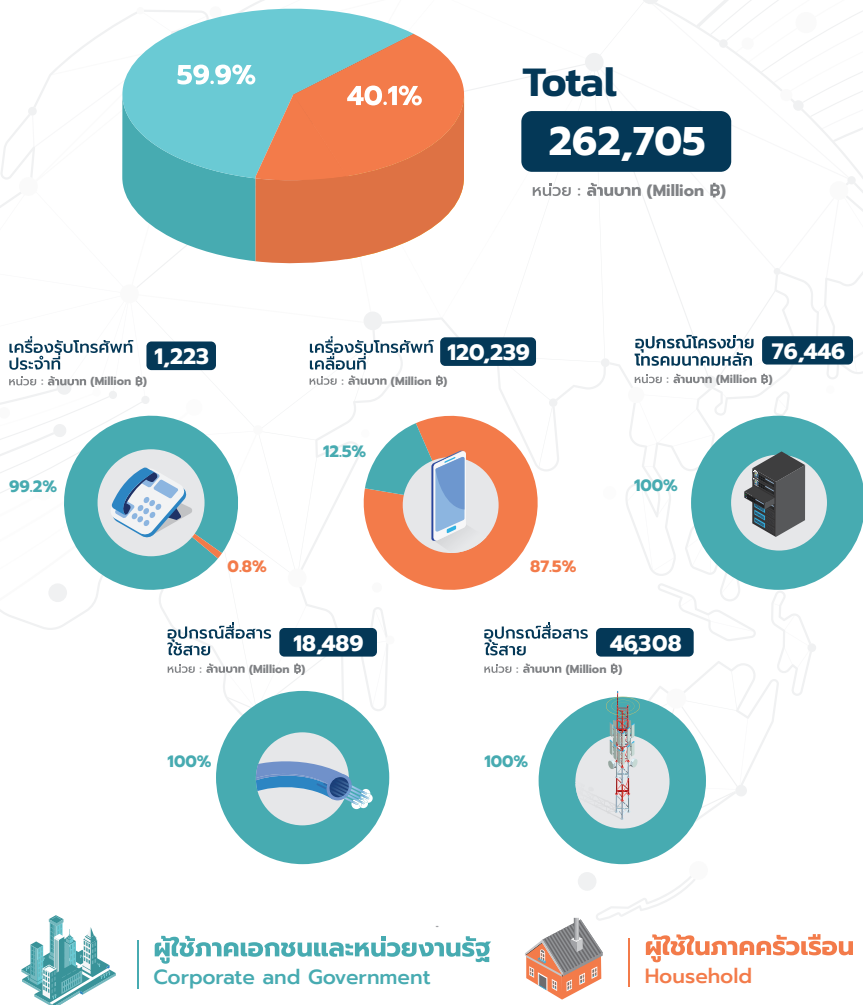
619,143

หน่วย : ล้านบาท (Million ฿)

รูปที่ 2.12
มูลค่าตลาดสื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้

2.4.1 ตลาดอุปกรณ์สื่อสาร

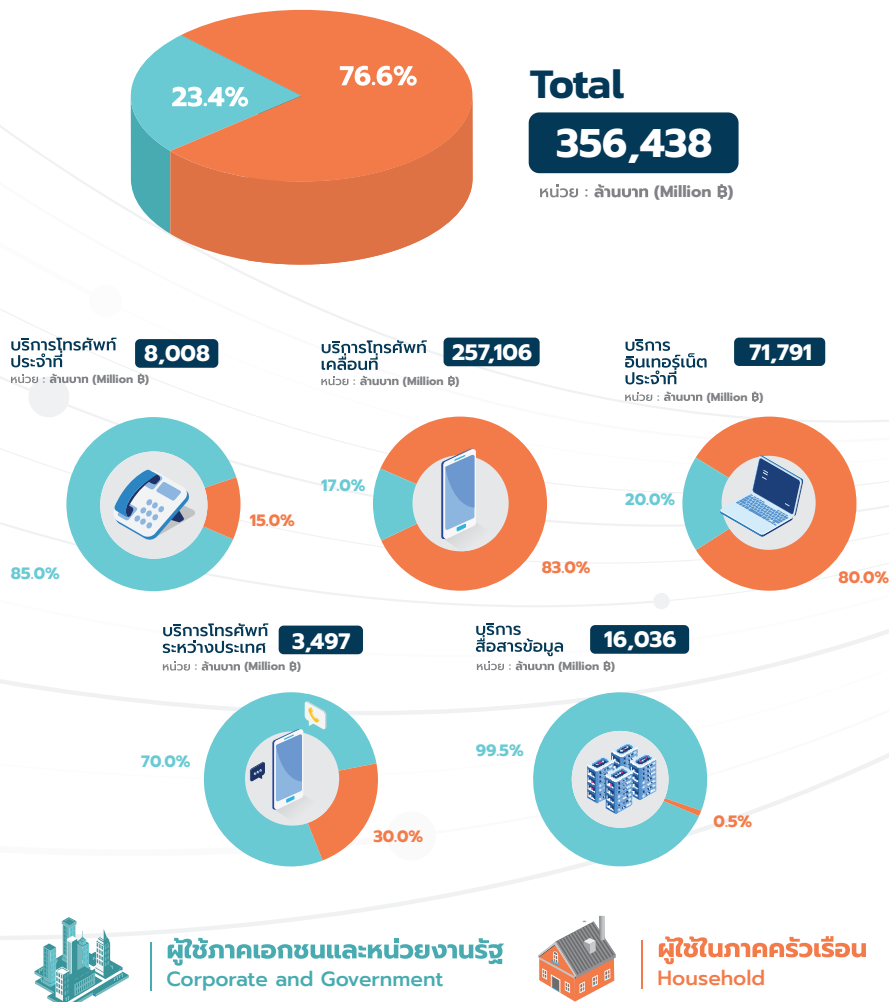
การสำรวจ พบว่า ในภาพรวมมูลค่าที่เกิดขึ้นในตลาดอุปกรณ์สื่อสารในปี 2562 ร้อยละ 59.9 เป็นการลงทุนจากภาคเอกชนและหน่วยงานรัฐ และร้อยละ 40.1 เป็นการใช้จ่ายของภาคครัวเรือน สัดส่วนการใช้จ่ายและการลงทุนในแต่ละตลาดได้แสดงรายละเอียดไว้ในภาพที่ 2.13

รูปที่ 2.13 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้

2.4.2 ตลาดบริการสื่อสาร

เมื่อพิจารณากลุ่มผู้ใช้บริการในตลาดบริการสื่อสารในปี 2562 พบว่า ร้อยละ 76.6 เป็นการใช้จ่ายของภาคครัวเรือน และร้อยละ 23.4 เป็นการใช้จ่ายของภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐ สัดส่วนการใช้จ่ายในแต่ละตลาดได้แสดงรายละเอียดไว้ในภาพที่ 2.14

รูปที่ 2.14 มูลค่าตลาดบริการสื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้

ประเภทตลาด	มูลค่า (ล้านบาท)				อัตราการเติบโต (%)		
	2560	2561	2562	2563f	60-61	61-62	62-63f
ตลาดอุปกรณ์สื่อสาร	261,360	256,914	262,705	250,021	-1.7	2.3	-4.8
เครื่องรับโทรศัพท์	121,962	118,976	121,462	111,650	-2.4	2.1	-8.1
โทรศัพท์ประจำที่	1,227	1,262	1,223	1,081	2.9	-3.1	-11.6
- Conventional Handset	89	85	77	54	-4.5	-9.4	-30.0
- IP Phone	1,095	1,151	1,126	1,013	5.1	-2.2	-10.0
- Fax	43	26	20	14	-39.5	-23.1	-30.0
โทรศัพท์เคลื่อนที่	120,735	117,714	120,239	110,569	-2.5	2.1	-8.0
- Feature Phone	306	291	233	163	-4.9	-19.9	-30.0
- Smartphone	120,429	117,423	120,006	110,406	-2.5	2.2	-8.0
อุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลัก	75,315	73,780	76,446	73,245	-2.0	3.6	-4.2
Core Network Equipment	47,699	46,792	47,752	45,379	-1.9	2.1	-5.0
Infrastructure Cabling	27,616	26,988	28,694	27,866	-2.3	6.3	-2.9
- ก่อร้อยสาย	2,271	2,476	2,894	3,184	9.0	16.9	10.0
- สายเคเบิลใต้น้ำ	6,715	7,753	8,616	8,357	15.5	11.1	-3.0
- การลงทุนทั่วไป	18,630	16,759	17,184	16,325	-10.0	2.5	-5.0
อุปกรณ์สื่อสารใช้สาย	17,702	18,468	18,489	18,348	4.3	0.1	-0.8
Access Equipment	8,735	9,530	9,979	9,677	9.1	4.7	-3.0
Information Network Cabling	6,718	6,959	6,512	6,835	3.6	-6.4	5.0
PBX	2,249	1,979	1,998	1,836	-12.0	1.0	-8.1
- Conventional PBX	703	382	247	173	-45.7	-35.3	-30.0
- IP PBX	1,546	1,597	1,751	1,663	3.3	9.6	-5.0
อุปกรณ์สื่อสารไร้สาย	46,381	45,690	46,308	46,778	-1.5	1.4	1.0
ตลาดบริการสื่อสาร	339,182	357,006	356,438	355,087	5.3	-0.2	-0.4
บริการโทรศัพท์ประจำที่	10,829	9,516	8,008	7,087	-12.1	-15.8	-11.5
บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	246,102	251,241	257,106	254,278	2.1	2.3	-1.1
- Mobile Voice	80,553	69,276	63,804	59,947	-14.0	-7.9	-6.0
- Mobile Nonvoice	165,549	181,965	193,302	194,331	9.9	6.2	0.5
บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่	61,106	75,391	71,791	75,381	23.4	-4.8	5.0
บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	5,995	5,413	3,497	2,064	-9.7	-35.4	-41.0
- IDD/VoIP	2,217	1,737	561	449	-21.7	-67.7	-20.0
- International Roaming	3,753	3,659	2,931	1,612	-2.5	-19.9	-45.0
- Calling Card	25	17	5	3	-32.0	-70.6	-40.0
บริการสื่อสารข้อมูล	15,150	15,445	16,036	16,277	1.9	3.8	1.5
มูลค่าตลาดสื่อสารรวม	600,542	613,920	619,143	605,108	2.2	0.9	-2.3

รูปที่ 2.15 รายละเอียดมูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทยปี 2560-2562 และประมาณการปี 2563

ข้อเสนอแนะ

เทคโนโลยีสื่อสารที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ส่งผลให้พฤติกรรม การใช้เครื่องมือสื่อสารและรูปแบบบริการสื่อสารปรับเปลี่ยนไปจากอดีตอย่างมาก ดังนั้น การกำกับดูแล รวมถึงการกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐที่เป็น ปัจจุบันจะทำให้การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมด้านการสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงาน กสทช. และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่ควรดำเนินการมีดังนี้

3.1 การจำแนกหมวดหมู่ของอุปกรณ์และบริการสื่อสารให้เป็นปัจจุบัน

พฤติกรรมของผู้ใช้เครื่องมือสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงจากอดีต เช่น หันมาใช้บริการทางเลือก (OTT) แทนการสื่อสารด้วยเสียง การใช้ระบบคลาวด์ของผู้ให้บริการ ในกิจการโทรคมนาคมทดแทนวิธีการลงทุนด้วยตนเอง การส่งเอกสารด้วยวิธีอื่นๆ แทนการส่งผ่านเครื่องโทรสาร เป็นต้น สะท้อนให้เห็นว่า หมวดหมู่อุปกรณ์และบริการสื่อสารที่ได้จำแนกไว้ควรได้รับการทบทวนและปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพตลาดอีกครั้งในการศึกษาปีถัดไป

3.2 การกำกับดูแลให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม

นโยบายที่หน่วยงานภาครัฐได้กำหนดขึ้นมา อาทิ การจัดระเบียบสายสื่อสาร การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกรายได้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เป็นต้น ย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ให้บริการในกิจการโทรคมนาคมในแต่ละรายแตกต่างกันไป เพื่อให้ผลกระทบที่เกิดจากนโยบายหรือมาตรการต่างๆ ไม่ทำให้ผู้ให้บริการรายใดรายหนึ่งได้เปรียบหรือเสียเปรียบ สำนักงาน กสทช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นในรอบด้าน

3.3 การเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ

เทคโนโลยีที่มีการพัฒนาไม่หยุดนิ่งได้ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและด้านลบต่อเศรษฐกิจและสังคมไทย เทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยเพิ่มความสะดวกสบายและความรวดเร็วให้กับผู้ใช้งาน แต่ในขณะเดียวกัน รูปแบบการก่ออาชญากรรมก็มีการเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น เพื่อให้การกำกับดูแลมีประสิทธิภาพ การเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ เช่น การอบรมให้เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลง การปรับปรุงเครื่องมือและอุปกรณ์ ให้มีความทันสมัย ฯลฯ เป็นประเด็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ

สำนักงาน กสทช.

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
87 ถนนพหลโยธิน ซอย 8 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม 10400
โทรศัพท์ 02-271-0151 เว็บไซต์ www.nbtc.go.th